

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Шишкалова Н.Ю. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна)*

Питання якісної освіти були завжди актуальними, тому що від цього залежить не тільки благополуччя і успіх особистої кар'єри кожної людини, але і перспективи успішного розвитку держави. У зв'язку з цим, держава повинна розглядати освіту як важливу підтримку в процесі економічної модернізації і провести глибокі системні реформи в освітній галузі. Формуванню конкурентоспроможної української системи освіти і інтеграції в єдиний європейський освітній простір. Аналізуючи стан освіти на протязі останніх десятиліть, можна виділити декілька основних нерозривно пов'язаних між собою джерел проблем сучасної освіти в Україні: суспільство, система освіти і особистість педагога.

Основна проблема в відірваності національної системи освіти від потреб суспільства. Освітній процес повинен відповідати вимогам часу, бути водночас раціональним і орієнтованим на потреби ринку. Історично склалась ситуація, що освіта орієнтована на фундаментальні знання, що є не завжди виправданим.

Наступна проблема-це відсутність концептуального реформування системи освіти і професійної підготовки фахівців. Основною причиною цього є знецінення і падіння загального престижу освіти, внаслідок низької якості підготовки фахівців, що випускаються.

Система освіти характеризується відсутністю єдиної системи цілей, задач, змісту, способу, форм виховання і навчання. Так, наприклад, молоді люди вступають до вишів одразу після закінчення школи і часто роблять неправильний вибір професії. Як наслідок – відсутність інтересу до навчання. Сучасна молодь у виборі професії орієнтується переважно на зарплатню і престиж професії, а не на мотиви самореалізації. Велика кількість випускників, не затребуваних ринком праці породжує відсутність мотивації у студентів на здобуття якісної освіти, що є великою проблемою сучасної освіти в нашій країні.

Також є проблемою перевага фронтальної освіти і практично відсутність самостійної роботи студентів в групах, що є набагато ефективнішим.

Перевага надається занадто високій теоретичній спрямованості, а можливості практичних навиків вкрай обмежені.

Важливо формувати у студента самостійного суб'єкта своєї діяльності, цілеспрямовано розвивати у нього креативні можливості і творче мислення. Повинна бути орієнтація на результат освіти і зусилля направлені на те, щоб озброїти студента системою універсальних навиків: особистих, пізнавальних, комунікативних. Освіта орієнтована на фундаментальні знання, що є не завжди виправданим. Потрібно вивчати потреби навчального процесу і створювати сприятливі умови для їх вирішення. Вищі навчальні заклади повинні мати в розпорядженні кошти для того, щоб залучити молодих талановитих вчених до наукових досліджень, в тому числі з за кордону. Для реалізації цього держава повинна послабити законодавчі положення.

Недоліки української системи освіти повинні бути усунуті за рахунок покращення якості, модернізації утримання і технічного забезпечення, а також ефективного управління.

Великим недоліком є проблема автономії навчальних закладів, що характеризується обмеженнями в прийнятті стратегічних рішень по внутрішній організації і плануванню, залучення прозорих інвестицій з поза освітнього середовища, співпраці з науково-дослідними установами і виробничим сектором. Також негативний вплив на систему освіти має корупція, тривала політична криза і надмірна політизація управління, часті зміни владних структур країни.

Потрібно запроваджувати нові форми фінансування програм стажування та участі студентів на конкурсній основі в різних проектах країн Європи.

Підвищення викладацького рівня досягається через оптимізацію структури освіти, заробітну платню, підтримки соціального статусу працівників з боку держави, матеріально-технічне забезпечення освітніх установ. Потрібно стимулювати викладачів до наукової праці і впровадження її результатів в навчальний процес.

Поява і бурхливий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, швидко змінює суспільство, освітнє середовище і висуває нові вимоги до професійності викладацького складу. Необхідно прискорити впровадження інформаційних технологій, засобів нових систем дистанційного навчання в вищих навчальних закладах з метою сприяння інтеграції в міжнародні наукові співтовариства.

Таким чином, інтеграція в світовий освітній простір і демократизація управління освітніми закладами є інструментами розвитку системи освіти в Україні, що дозволять підняти її до рівня розвинених країн світу.

Ключовим завданням реформування освіти в Україні повинно бути забезпечення її якості, побудова ефективної системи освіти навчальних закладів, спрямованої на гармонізацію розвитку особистості і суспільства в цілому.